

NEYROMYELIT OPTIKA (NMO).

Siyob Abu Ali ibn Sino

nomidagi Jamoat salomatligi texnikumi

NORBOYEVA SHAHLO SHUXRATOVNA

KARIMOVA KAROMAT FAYZULLOYEVNA

Annotatsiya : Ushbu maqola Neyromyelit Optika (NMO) qanday kasallik ekani, kasallik oqibatida organizmda noxush holatlar kelib chiqish sabablari , klinikasi, davolash, bu kasallikda zamonaviy davolash usullarini qo'llash , zamonaviy texnikalardan foydalanishga mo'ljallangan.

Abstract: This article is intended to explain what Neuromyelitis Optica (NMO) is, the causes of adverse effects in the body due to the disease, its clinical features, treatment, the use of modern treatment methods in this disease, and the use of modern techniques.

Аннотация: Целью данной статьи является разъяснение того, что такое оптиконевромиелит (ОНМ), причины возникновения неблагоприятных последствий для организма, обусловленных этим заболеванием, его клинические особенности, лечение, применение современных методов лечения при этом заболевании и применение современных методик.

Kirish. Neyromyelit optika (NMO) autoimmun kasallik bo'lib, u sizning immunitetingiz asab tizimingizning ayrim qismlariga hujum qilganda sodir bo'ladi. Ko'pincha bu sizning ko'zingizga, orqa miya va miya sopasining ayrim qismlariga ta'sir qiladi. Ushbu holatning hujumlarini davolash mumkin va kelajakda hujumlar xavfini boshqarish va kamaytirish mumkin.

Asosiy qism . Neyromyelit optikasi (NMO) ko'rish qobiliyatiga va harakat qilish qobiliyatiga ta'sir qiladigan noyob surunkali kasallikdir. Bu otoimmün kasallik, ya'ni bu sizning immunitet tizimingiz markaziy asab tizimingizning qismlariga noto'g'ri hujum qilganligi sababli sodir bo'ladi.

Bu holat yillar davomida nom o'zgartirildi. Kasallikning asl nomi Devic kasalligi uni birinchi bo'lib ta'riflagan frantsuz nevrologi Ejen Devichdan olingan. Biroq, xalqaro ekspertlar guruhi 2015 yilda bu holatga hozirgi nomini berdi. Bu holatning to'liq, rasmiy nomi neyromyelit optik spektr buzilishi (NMOSD) hisoblanadi. Ammo tibbiyot xodimlari va boshqa mutaxassislar buni oddiygina neyromyelit optika deb atashlari odatiy holdir. NMO ayollarga ko'proq ta'sir qiladi, ular 80% dan 90% gacha. Odatda bu 30 yoshdan 40 yoshgacha bo'lgan odamlarga ta'sir qiladi. Bolalarda NMO juda kam uchraydi, atigi 5% yoki undan ko'p hollarda.

NMO simptomli "hujumlar" ni keltirib chiqaradi, ya'ni simptomlar keladi va ketadi. Hujumlar bir necha kundan bir necha oygacha davom etishi mumkin. Ushbu hujumlar ko'pincha og'ir va ba'zida doimiy zararga olib kelishi mumkin. Bu sodir bo'lganda, ta'sirlar hujum tugaganidan keyin ham doimiy bo'lishi mumkin.

NMO belgilari uchta toifaga bo'linadi (quyida ushbu toifalar haqida batafsil ma'lumot):

- Optik nevrit. Ushbu alomatlar bir yoki ikkala optik asabning yallig'lanishi tufayli yuzaga keladi.
- Miyelit. Ushbu alomatlar orqa miya yallig'lanishi tufayli yuzaga keladi.
- Miya faoliyatining buzilishi. Bular NMO tanangizdagi avtomatik jarayonlarni boshqaradigan asosiy tuzilmalar bo'lgan gipotalamusga yoki miya ildizingizga ta'sir qilganda sodir bo'ladi.

Neyromyelit optikasi qanday aniqlanadi?

Ko'p skleroz (MS) va NMO o'rtasidagi eng muhim farqlardan biri shundaki, ba'zi test usullari odamda uning mavjudligini tasdiqlashi mumkin. Tibbiy xizmat

ko'rsatuvchi provayder NMO ni quyidagi usullardan foydalangan holda tashxislashi mumkin:

Qon testlari. Tibbiyot xodimlari uchun NMO diagnostikasi uchun eng muhim vositalardan biri bu sizning qoningizni AQP4 yoki MOG antikorlari uchun tekshirishdir. Qon tekshiruvi har doim ham NMO ni tasdiqlay olmasa-da - chunki taxminan 13,5% hollarda aniqlanadigan antikorlar mavjud emas - bu hali ham ushbu holatni tashxislash uchun foydalidir.

Magnit-rezonans tomografiya (MRI) skanerlari. MRI skanerlari NMO ni aniqlashda ayniqsa foydalidir. Bu holat orqa miya va markaziy asab tizimining boshqa qismlarida MRI tekshiruvi aniqlay oladigan o'zgarishlarga olib keladi. Ular odatda tibbiy yordam ko'rsatuvchi provayderlar uchun MS bilan ko'rilgan o'zgarishlardan ularni ajratib ko'rsatish va MS ni istisno qilish uchun etarlicha farq qiladi.

Jismoniy va nevrologik tekshiruvlar. Ushbu testlar NMO tufayli yuzaga kelishi mumkin bo'lgan belgilar va alomatlarni qidiradi. Nevrologik tekshiruv ayniqsa muhimdir, chunki u sizning hislaringiz, reflekslaringiz, mushaklaringiz harakati, muvozanat va yuz funktsiyalari bilan bog'liq muammolarni aniqlashi mumkin.

Shaxsiy va tibbiy tarix. Bu sizning sog'lig'ingiz, alomatlaringiz va shaxsiy va tibbiy tarixingiz haqida savollar berishni o'z ichiga oladi.

Boshqa testlar ham mumkin, chunki sizning shifokoringiz boshqa shartlarni istisno qilish muhim deb hisoblashi mumkin. Provayderingiz tavsiya qilgan testlar va nima uchun bu testlarni tavsiya qilishlari haqida ko'proq ma'lumot berishi mumkin.

Xulosa . Neyromyelit optikasi (NMO) kam uchraydigan surunkali kasallik bo'lib, sizning immunitetingiz markaziy asab tizimining ma'lum qismlariga hujum qilganda sodir bo'ladi. Mutaxassislar ilgari bu ko'p sklerozning (MS) kam uchraydigan turi deb o'ylashgan, ammo endi bu alohida holat ekanligini tan olishdi. MS dan farqli o'laroq, laboratoriya tekshiruvi NMO ning ko'p holatlarini tasdiqlashi mumkin, bu esa provayderlarga uni erta aniqlash va davolash imkonini beradi.

Tadqiqotlar va tibbiy tushunchalardagi yutuqlar tufayli NMO davolash mumkin bo'lgan holatdir. Ushbu holatning hujumlari dori-darmonlar yoki ma'lum turdagi infuzion protseduralar bilan davolanadi. Dorilar ma'lum antikorlar uchun ijobiy test qilganlarda bu holatni davolashi va boshqarishi mumkin. Bu shuni anglatadiki, NMO bilan kasallangan odamlar o'z holatini yaxshiroq boshqarishi va kelajakdagi hujumlar xavfini kamaytirishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar :

1. Costello F. Neuromyelitis Optica Spectrum Disorders (<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/35938660/>). Continuum (Minneapolis, Minn). 2022;28(4):1131-1170. Accessed 11/25/2022.
2. Cree BC, Hauser SL. Neuromyelitis Optica. In: Loscalzo J, Fauci A, Kasper D, Hauser S, Longo D, Jameson J, eds. Harrison's Principles of Internal Medicine, 21e. McGraw Hill; 2022.
3. Demyelinating Diseases of the Central Nervous System. In: Berkowitz AL, eds. Clinical Neurology & Neuroanatomy: A Localization-Based Approach, 2e. McGraw Hill; 2022.
4. Douglas VC, Aminoff MJ. Neuromyelitis Optica. In: Papadakis MA, McPhee SJ, Rabow MW, McQuaid KR, eds. Current Medical Diagnosis & Treatment 2023. McGraw Hill; 2023.
5. Jarius S, Wildemann B, Paul F. Neuromyelitis optica: clinical features, immunopathogenesis and treatment (<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3992027/>). Clin Exp Immunol. 2014;176(2):149-164. Accessed 11/25/2022.